

Hoe wordt de procedure ingeleid? - Italië

INHOUDSOPGAVE

- 1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?
- 2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?
- 3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?
- 4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?
- 5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?
- 6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?
- 7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?
- 8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?
- 9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?
- 10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?
- 11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?
- 12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?
- 13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Het Italiaanse rechtssysteem waarborgt dat u uw recht kunt halen bij de rechter.

In sommige zaken dient u echter eerst bemiddeling te proberen, met de hulp van uw advocaat, en kunt u pas gerechtelijke stappen ondernemen wanneer bemiddeling is mislukt: dit geldt met name voor geschillen met betrekking tot het appartementsrecht, eigendomsrechten, de verdeling van vermogensbestanddelen, erfopvolging, familieovereenkomsten, huur of pacht, bruikleen, pachtovereenkomsten, vorderingen tot schadevergoeding wegens medische fouten, laster in de pers of andere media alsmede geschillen in verband met verzekeringen, bankzaken en financiële contracten.

Een andere mogelijkheid is arbitrage, waarbij het geschil wordt beslecht door een door de partijen in het geschil aangewezen private scheidsrechter of arbiter. Gebruik van arbitrage in plaats van gerechtelijke stappen moet door de betrokken partijen zijn overeengekomen.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

Afhankelijk van het soort vordering gelden er specifieke termijnen. De standaardtermijn bedraagt 10 jaar; voor bepaalde soorten vorderingen gelden echter kortere termijnen (artikelen 2934–2961 van het Italiaanse burgerlijk wetboek).

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Voor een definitieve uitspraak ter beslechting van een geschil dient men zich tot de rechter te wenden. Welke rechtbank bevoegd is, wordt bepaald door het soort geschil en de nationale en EU-regels inzake de rechterlijke bevoegdheid.

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

Gewoonlijk is de bevoegde rechtbank de rechtbank van de plaats waar de verweerder is gevestigd; op grond van de territoriale bevoegdheid wordt het zogeheten gewone forum voor natuurlijke personen vastgesteld (*foro generale delle persone fisiche*). Afhankelijk van de waarde of de aard van het geschil is het mogelijk dat een bepaalde rechterlijke instantie bevoegd is in het gebied in kwestie (de vrederechter (*giudice di pace*), of de algemene rechtbank (*tribunale*) in een enkelvoudige of meervoudige kamer), of een rechtbank buiten het gewone forum voor natuurlijke personen (in dat geval is er sprake van dwingende territoriale bevoegdheid (*competenza per territorio inderogabile*)).

Zie het informatieblad over 'Rechterlijke bevoegdheid'.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Rechtsvorderingen betreffende roerende zaken die een waarde hebben van ten hoogste 5 000 EUR moeten worden ingesteld bij de vrederechter (*giudice di pace*). De vrederechter is tevens bevoegd voor rechtsvorderingen die een waarde hebben van ten hoogste 20 000 EUR en betrekking hebben op de vergoeding van schade veroorzaakt door bewegingen en verplaatsingen van voertuigen en boten. Rechtsvorderingen die een hogere waarde hebben worden behandeld door de algemene rechtbank (*tribunale*) in een enkelvoudige kamer. Bepaalde zaken worden ongeacht hun waarde toegewezen aan de vrederechter (artikel 7, lid 3, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering), de enkelvoudige kamer (artikel 409 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering) of de meervoudige kamer (artikel 50 *bis* van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Zie het informatieblad over 'Rechterlijke bevoegdheid'.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

In het algemeen dient u zich door een raadsman te laten bijstaan: procesvertegenwoordiging is verplicht (*obbligo di difesa tecnica*). Dit geldt niet voor vorderingen voor kleine bedragen (vorderingen met een waarde van 1 100 EUR of minder worden behandeld door de vrederechter) of als u zelf een bevoegd jurist bent (artikel 86 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Het verzoekschrift moet zijn gericht aan de wederpartij en worden neergelegd ter griffie van de bevoegde rechtbank.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

Mondelinge verzoeken zijn alleen mogelijk in bij de vrederechter ingestelde vorderingen (artikel 316 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). In alle andere gevallen dienen verzoekschriften schriftelijk te worden ingediend, gesteld in de Italiaanse taal. Het verzoekschrift kan niet per fax of e-mail worden verzonden.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Er zijn geen standaardformulieren; in het verzoekschrift dienen de partijen, de rechtbank, het onderwerp en het opschrift te zijn vermeld.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Bij de indiening van het verzoekschrift dient een griffierecht te worden betaald, waarvan de hoogte afhankelijk is van de hoogte van de vordering (eenmalig griffierecht als bedoeld in de eenvormige wet inzake de gerechtskosten, presidentieel decreet nr. 115 /2002).

De hoogte van het honorarium van de raadsman en de termijn waarbinnen dit wordt betaald zijn afhankelijk van uw afspraken met de persoon in kwestie.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Zowel Italiaanse als buitenlandse onderdanen kunnen een beroep doen op rechtsbijstand indien zij voldoen aan de wettelijke vereisten inzake persoonlijk inkomen (eenvormige wet inzake de gerechtskosten, presidentieel decreet nr. 115/2002).

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

De rechtsvordering wordt geacht te zijn ingesteld:

- wanneer de verweerder is gedagvaard middels een exploit van dagvaarding gericht aan de andere partij (*atto di citazione*);
- wanneer deze is neergelegd ter griffie van de rechtbank in geval van een aan de rechtbank gericht verzoekschrift (*ricorso*).

De rechtbank buigt zich pas over de vraag of de zaak op genoegzame wijze is voorgelegd wanneer de zaak voorkomt en beide partijen kunnen worden gehoord.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

De termijn van verschijning en de tijdstippen van andere door de partijen of de rechter te ondernemen stappen zijn vastgesteld in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Elke rechtbank past deze regels toe in de verschillende fasen van de procedure of stelt een algemeen tijdschema vast voor de procedure (artikel 81 *bis* van het besluit tot uitvoering van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Bijlagen

[bringing a case to court articles Code of Civil Procedure](#) (een zaak voor de rechter brengen, artikelen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering)

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 21/01/2019